

dienst: Dienst Inwoners
datum: 3 augustus 2012
registratienummer: DS/1209322
afdelingsnaam: DI/MO
steller: dhr. A. Schreuder
paraaf chef:
kopie aan: Steller; dir. Dienst Samenleving; hoofd MO, Teammanager OCW MO.
onderwerp: Gemeentelijk advies op grond van Wet Fusietoets Onderwijs.

nota voor burgemeester en wethouders

1. Inleiding/aanleiding.

Op 1 oktober 2011 is de Wet Fusietoets in het Onderwijs en de bijbehorende ministeriële regeling in werking getreden. Hiermee hebben de ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en van Economische Zaken; Landbouw en Innovatie een instrument gekregen om voornemens tot fusie in het onderwijs te beïnvloeden. Alle institutionele en bestuurlijke fusies die op of na 1 oktober 2011 geëffectueerd worden, moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan de minister.

Colleges van burgemeester en wethouders hebben in dit proces adviesrecht.

De invoering van de fusietoets heeft tot doel de schaalvergroting binnen het onderwijs tegen te gaan. Daardoor wordt de keuzevrijheid, betrokkenheid en medezeggenschap van belanghebbenden (w.o. ouders, personeel, leerlingen) binnen het onderwijs beter gewaarborgd. Gewaakt wordt voor de “menselijke maat”. Hiermee wordt bedoeld dat leerlingen, ouders en personeelsleden zich gekend weten in de organisatie. De minister kan de goedkeuring aan de fusie onthouden indien de variatie in het onderwijsaanbod aanzienlijk wordt belemmerd door alleen een fusie naar de richting (bijvoorbeeld openbaar, protestants christelijk) en/of naar pedagogisch-didactische aanpak (bijvoorbeeld montessori of daltononderwijs) te willen realiseren. De fusietoets geldt voor alle soorten onderwijs: basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs, volwasseneneducatie en hoger beroepsonderwijs.

2. Het verzoek.

Het bestuur van de Stichting van de Verenigde Scholen J.A. Alberdingk Thijm Primair Onderwijs te Hilversum heeft uw college verzocht advies uit te brengen op de bestuursoverdracht per 1 januari 2013 van de basisschool “KinderRijk” te Naarden van de Stichting Vernieuwend Onderwijs in het Gooi te Naarden aan genoemde stichting te Hilversum.

“KinderRijk” te Naarden is op 1 augustus 2008 gesticht als een basisschool op algemeen bijzondere grondslag die ontwikkelingsgericht onderwijs (OGO) als pedagogisch concept hanteert. Met ingang van 1 oktober 2012 zullen er minder dan 235 leerlingen (= stichtingsnorm school) zijn ingeschreven, waardoor met ingang van 1 augustus 2013 de school niet meer in aanmerking komt voor bekostiging door de rijksoverheid.

De Stichting Verenigde Scholen J.A. Alberdingk Thijm Primair Onderwijs Hilversum heeft in 2008 de basisschool “De KinderCampus” opgenomen. De “KinderCampus” is een basisschool voor Ervaringsgericht Onderwijs (EGO). Dit concept is gelijk aan het ontwikkelingsgericht onderwijs van “KinderRijk”. De “KinderCampus” is indertijd gesticht op algemeen bijzondere grondslag.

In de statuten van de Verenigde Scholen J.A. Alberdingk Thijm Primair Onderwijs Hilversum werd en wordt voor de basisschool “De KinderCampus” de algemeen bijzondere grondslag als richting vastgelegd naast de katholieke richting. Ook voor “De KinderCampus” gold dat het aantal benodigde leerlingen voor de instandhouding van de school 5 jaar na oprichting niet werd gehaald. Daardoor zou deze school niet meer in aanmerking komen voor bekostiging door de rijksoverheid.

Schoolbesturen met meerdere scholen kunnen door toepassing van de regeling van de gemiddelde schoolgrootte scholen met een leerlingaantal onder de opheffingsnorm in stand houden.

Het verzoek van het stichtingsbestuur is gedaan aan de gemeenten Blaricum, Eemnes, Laren, Naarden Wijdemeren en de gemeente Hilversum. De Verenigde Scholen J.A. Alberdingk Thijm is bestuur van scholen die in de genoemde gemeenten gevestigd zijn. Conform de bepaling in de Wet Fusietoets Onderwijs dienen de colleges van burgemeester en wethouders van de betreffende gemeenten elk een advies over de bestuursoverdracht af te geven. In verband hiermee heeft ambtelijk met de betreffende gemeenten afstemming plaatsgevonden op 23 juli 2012.

3. Het advies van de gemeente.

Bij een voorgenomen fusie dient de onderwijsinstelling conform de wettelijke regeling een fusie-effectrapportage (FER) op te stellen. Hierin worden opgenomen de motieven, de alternatieven, de doelen en de effecten van de voorgenomen fusie. Op basis van deze rapportage kunnen alle inspraak hebbende belanghebbenden een oordeel vormen over de fusie. Een dergelijk rapport is bij het verzoek gevoegd.

Het advies van de gemeente over de wenselijkheid van de fusie wordt ook afgegeven vanuit de invalshoek van de lokale in casu gemeentelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting. Blijkens het bij het verzoek gevoegde rapport heeft de bestuursoverdracht geen consequentie voor de gemeentelijke zorgplicht onderwijshuisvesting: die zorgplicht heeft de gemeente Naarden en dat blijft zo na de fusie.

In dit geval is sprake van een situatie waarin een schoolbestuur (van basisschool “KinderRijk”) door een teruglopend leerlingenaantal niet meer in staat is de (bekostiging van de) school te continueren en de onderwijskwaliteit te garanderen. Een fusie tussen twee verschillende schoolbesturen kan in dit geval dan uitkomst bieden voor de school die met opheffing wordt bedreigd. De bedreigde school kan dan gewoon op de huidige locatie in Naarden blijven voortbestaan, maar dan als dislocatie van een school in Hilversum onder het nieuwe bestuur van de Verenigde Scholen J.A. Alberdingk Thijm te Hilversum. Een fusie om genoemde reden wordt als een rechtvaardiging voor de fusie gezien en zal niet stuiten op bezwaren bij de minister.

Verandering van denominatie van algemeen bijzonder onderwijs naar rooms katholiek onderwijs speelt geen rol. Daarmee is de continuïteit van de school niet in het geding. Bovendien is in dit geval het aanbod van ontwikkelingsgericht onderwijs in Naarden verzekerd. Een en ander wordt vastgelegd in de nieuwe statuten van de school.

Vervolgens hebben alle bij de bestuursoverdracht belanghebbenden (onderwijspersoneel, ouders) via de medezeggenschapsraad van de school ingestemd met de voorgenomen bestuursoverdracht.

Tenslotte heeft de bestuursoverdracht geen gevolgen voor de zorgplicht van de gemeente Hilversum voor onderwijshuisvesting.

4. Voorstel.

Op grond van de Wet Fusietoets in het Onderwijs een positief gemeentelijk advies afgeven aan de minister van OCW voor de bestuursoverdracht per 1 januari 2013 van basisschool “KinderRijk” te Naarden van de Stichting Vernieuwend Onderwijs in het Gooi te Naarden aan de Verenigde Scholen J.A. Alberdingk Thijm Primair Onderwijs te Hilversum.